

(204. 5.)

VOORLOOPIG VERSLAG.

Bij de bespreking van de voorgestelde verhooging van onderafdeeling 52 van het eerste hoofdstuk der begrooting in de afdeelingen werd van verschillende zijden geklaagd over de wijze, waarop deze aangelegenheid door de Regeering is behandeld. Bij de oorspronkelijke kredietaanvraag voor den aanleg van de telephoonlijnen tusschen Batavia, Semarang en Soerabaja werden de kosten aanvankelijk globaal berekend op 4 ton, daarna gesteld op f 656 000. Het schijnt, dat men eerst na het toestaan van dit krediet is overgegaan tot „langdurig overleg en persoonlijk onderzoek naar de nieuwste installaties op dit gebied,” met het gevolg, dat men tot de ontdekking kwam, dat de dikte van het bronsdraad op 4 m.M. in geen geval deugde en ten minste 4½ m.M. zou moeten bedragen, tenzij werd aangenomen het ook in Duitschland en Oostenrijk toegepaste PUPIN-systeem, waardoor met eene dikte van 3½ m.M. kan worden volstaan. Inmiddels zijn echter de koperprijzen dermate gestegen, dat thans, ondanks de mindere dikte van de draden, f 60 000 meer voor de aanschaffing daarvan zal moeten worden uitgegeven. Bovendien wordt thans nog f 51 000 aangevraagd voor artikelen tot voltooiing van de lijnen en om te voorzien in behoeften, waarop, zooals de Memorie van Toelichting zegt, bij het eerste ontwerp niet was te rekenen (isolatoren, gereedschappen enz.) Uit een en ander blijkt, naar men meende, duidelijk, dat deze zaak niet voldoende was voorbereid, toen daarvoor ten vorigen jare een krediet werd aangevraagd en dat daarvoor veel minder uitgegeven zou behoeven te worden, indien men destijds voor behoorlijk onderzoek had gezorgd, in welk geval men de bronsdraden had kunnen koopen naar den toen bestaanden prijs van het koper. Ook werd de juistheid der bewering, dat men ten vorigen jare niet had kunnen rekenen op de uitgaven, benodigd voor de aanschaffing van isolatoren en gereedschappen, betwijfeld.

De vraag werd gesteld, of de steunpalen dezer lijnen wel voldoende afmetingen zullen hebben in verband met hunne bestemming. Gaarne zou men omtrent dit punt eene geruststellende verklaring ontvangen.

Voorts werd de opmerking gemaakt, dat bij gebruik van dunneren draad de onderlinge afstand der steunpunten geringer en het aantal daarvan dus grooter zal moeten zijn. Gevraagd werd, of hierop bij de raming der uitgaven gerekend is.

In de Memorie van Toelichting wordt gezegd, dat de reden, waarom eene verhooging van onderafdeeling 53 van het eerste hoofdstuk der begrooting wordt gevraagd, voornamelijk gelegen is in te late ontvangst van aanvragen van belangrijke partijen rollend materieel voor de Staatsspoorwegen. Ook hier zal dus verzuim van de noodige zorg leiden tot uitgaven, welke vermeden hadden kunnen worden. Men wenschte, dat de Minister het zijne zou doen ten einde te zorgen, dat dergelijke aanvragen voortaan niet later worden gedaan dan mogelijk is.

In de Memorie van Toelichting worden eenige mededeelingen gedaan aangaande de wenschelijkheid van vaste aanstelling van de commissie van keuring bij het Departement van Koloniën. Sommige leden kwamen op tegen het doen van deze mededeelingen bij deze gelegenheid, omdat zij met de wetsontwerpen waarvan hier sprake is, niets te maken hebben. Het zal later zeer moeilijk zijn mededeelingen, gedaan op eene plaats, waar zij niet tehuis behooren, terug te vinden.

Verscheidene leden konden zich met de door den Minister beoogde verandering in de wijze van aanstelling van de leden der commissie niet vereenigen. Zij zagen niet in, waarom de Staat de uit die verandering voortvloeiende verhooging van uitgaven ten zijnen laste zou nemen, waar de Minister zelf verklaart, dat de commissie bij de tegenwoordige wijze van aanstelling zeer goede diensten bewees en blijft bewijzen, met welke verklaring sommige leden intusschen niet konden instemmen. Het kan wenschelijk zijn voor zekere keuringen personen te raadplegen, die eene speciale kennis bezitten, welke bij de leden der commissie niet wordt aangetroffen, maar dit zal ook het geval zijn, indien de leden eene vaste aanstelling verkrijgen. De vorderingen der technische wetenschappen zijn in dezen tijd zoo groot, dat wie heden op de hoogte is, het morgen niet meer zal zijn. Het werd daarom beter geacht, dat men in gevallen, waarin de commissie niet in staat is tot het vellen van een goed oordeel, telkens zijn licht zoekende waar dit het best te vinden is, en in de wijze van aanstelling der vaste leden geene verandering te brengen.

Het denkbeeld om in bijzondere gevallen speciale deskundigen te raadplegen vond bij anderen geene instemming. In de eerste plaats vreesde men, dat men dan zou moeten komen tot het raadplegen van particuliere bureaux en men achtte het niet wenschelijk op die wijze aan zulke bureaux van Regeeringswege een soort van brevet van bekwaamheid te geven. In de tweede plaats achtte men het raadplegen van speciale deskundigen niet noodig, omdat de commissie niet oordeelt over de bestellingen, maar alleen heeft na te gaan, of deze behoorlijk zijn uitgevoerd, zoodat hare taak vrij eenvoudig is.

Aldus vastgesteld den 31sten Mei 1907.

PIERSON.

VAN VUUREN.

THOMSON.

VAN KOL.

VAN DEVENTER.

